

מערכת יירוט סקופים

מאת: רוגל אלפר, מעריב, 4.4.2008

רוני דניאל דיווח בחדשות על ניסוי במערכת יירוט רקטות, שלא התרחש מעולם. את הבלוף חשף גולש באתר תוכן הגולשים הלא מאד מוכר "סקופ". וזאת הסיבה שבחדשות ערוץ 2 מתעלמים במפגיע מהפשלה המביכה

20 במרץ. דני קושמרו מספר כי התחדש ירי הקסאם. בפיו של הכתב הצבאי רוני דניאל, שעטה את אחד מפרצופיו חמורי הסבר, היו בשורות מרות. מנכ"ל משרד הביטחון, פנחס בוכריס, נסע עד למדבר בניו מקסיקו כדי לחפש ישועה למצוקת תושבי הדרום. אמנם במערכת הביטחון כבר הוחלט לייצר את מערכת "כיפת ברזל" ליירוט רקטות, אך יחלוף זמן רב עד שזו תהיה מבצעית. ו"כל מיני שתדלנים", לשון דניאל, שעיווה פניו במיאוס, הפעילו "לחצים" על מערכת הביטחון לבחון את היכולת המבצעית של מערכת אחרת, "נאוטילוס" שמה. ולפיכך הגיע בוכריס לניו מקסיקו, כדי לצפות בהדגמה. "מבוכה של ממש", הכריז דניאל. התברר כי לנגד עיניו המשתאות של בוכריס, "המערכת פשוט לא עבדה, התוצאה הייתה ממש מביכה".

דניאל הציג נתונים שקשה להתווכח עמם: "ירו 36 קסאמים שם במדבר הזה, ציפו לפגיעה לפחות ב-21. רק שמונה פגעו. המערכת הזו, "נאוטילוס", ממש לא מבצעית. מזל, אם כן, ש"במערכת הביטחון ימשיכו לפתח את 'כיפת ברזל'. משבר הקסאמים המתמשך בדרום הוא אחת הסוגיות הבווערות ביותר בסדר היום הישראלי. טוב עשה דניאל שעדכן את הציבור בדבר הניסוי הכושל והמאכזב במדבר בניו מקסיקו. יש רק בעיה אחת: לא נערך ניסוי כזה. חד וחלק. זה פשוט לא קרה. בוכריס אמנם הגיע לניו מקסיקו, אך לא צפה ב'נאוטילוס' בפעולה. הנתונים שמסר דניאל מתייחסים כנראה לניסוי שנערך לפני שלוש נים. מישהו במערכת הביטחון, שמעוניין ככל הנראה לקדם את מיזם "כיפת ברזל", מכר לדניאל לוקש אינטרסנט. דניאל לא בדק, הוא הטעה את הציבור. זו שגיאה עיתונאית גסה. מוזר, אם כן, שמנכ"ל חברת החדשות של ערוץ 2, אבי וייס, אומר ל"פרומו" שלא ידוע ל שדניאל פישל ושמעולם לא קיבל כל פנייה בנושא זה. זה מוזר, כי הדוברת שלו, ענת גלובוס, קיבלה לא מעט פניות מרחביה ברמן, עורך באתר "סקופ", חשף את הדיווח השקרי. העורך הראשי של "סקופ", שי גולדן, מחזיק בתיבת המייל שלו מכתב מדובר חברת נורת-גרומן, יצרנית ה"נאוטילוס", שמצהיר כי בעת ביקורו של בוכריס לא תוכננו ולא נערכו כל יסויים במערכת. אין שום מקום לספק, דניאל הוטעה והטעה ושירת גורמים בעלי עניין במערכת הביטחון. זה משהו שכדאי שאבי וייס יידע ממנו. זה משהו שבכלל כדאי שהציבור יידע ממנו.

הקסאמים ממשיכים ליפול. הצרה היא שרוב רובו של הציבור לא גולש באתר "סקופ". גולדן התקשר אישית לעורכים בכירים ב"דיעות", ב"וואלה" וב"נענע-ערוץ 10", הוא מר להם, זה סיפור גדול, קחו אותו, תנו לנו קרדיט. הם אמרו לו "נבדוק" ולא צא מה כלום. הם אמרו לו שהם לא יכולים להסתמך על "סקופ". מוזר, על רוני דניאל כן, על "סקופ" לא.

יכול להיות שהבעיה היא שכתבים צבאיים בכלי תקשורת ממוסדים מפתחים תלות במקורותיהם במערכת הביטחון ונוטים להסתמך עליהם, משום מה. בכך הם מועלים לעתים באמון הציבור. מי שלט מעל באמנם הוא הכתב של "סקופ", איש מבוגר בשם מיכאל אזולאי, שעובד בהתנדבות, מתעניין במערכות ליירוט רקטות כתחביב, לא נושא תעודת עיתונאי ואין לו קשרים במערכת הביטחון. הוא עלה על הכזב של דניאל שאליו נשלח המכתב מנורת-גרומן. "סקופ" הוא אתר שמנסה לחקות את המודל המצליח של ohmynews.com הדרום קוריאני ומאפשר לכל גולש להיות כתב ולפרסם ידיעות ומאמרים. הוא הוקם לפני שנתיים על ידי יזם האינטרנט מייקל אייזנברג, מנהל קרן ההון סיכון "בנצ'מרק", בשיתוף עם העיתונאי לעבר מיכאל וייס. פרט לגולדן, שהצטרף לפני חודשיים, עובדים בו רכז מערכת ושלושה עורכים, שמשכתבים, מפיקים ומאמתים נתונים. הם ושבים בבניין משרדים כעור בדרך מנחם בגין בתל אביב ומפעילים כמה עשרות גולשים שמתנהגים כעיתונאים פעילים ומביאים ידיעות

חדשותיות שמסיבה כזו או אחרת לא מגיעות לתקשורת הממוסדת. העצמאות של התקשורת המקוונת המתהווה הוכיחה עצמה במקרה של סיפור ה"נאוטילוס". שהרי כלי התקשורת היחיד הנוסף שפרסם את הפלונטר של ערוץ 2 בהרחבה היה אתר "אומדיה". המאבק של "סקופ" ללגיטימציה יעבור בקרוב דרך דיון בבג"ץ. האתר עתר נגד סירוב לשכת העיתונות הממשלתית לנפק לגולשיו תעודת עיתונאי, בנימוק שהם מתנדבים שלא מועסקים במשרה מלאה, לא מייצרים מספיק חומר חדשותי ולא נהנים מחשיפה נרחבת דיה. לשכת העיתונות הממשלתית (לע"מ) דורשת 20 אלף כניסות ייחודיות ביום כתנאי סף, חמישית מ-Ynet. גולדן טוען של"סקופ" יש כרגע כשני שלישים מהמכסה. דניאל סימן, מנכ"ל לע"מ, מסביר שתעודת העיתונאי אינה מגדירה מיהו עיתונאי, ושהמדינה חייבת להימנע מעיסוק בסוגיה המרתקת הזאת שבה רק הציבור יכריע, כי היא בסך הכול כלי עבודה שמסדיר מגעים מול הרשויות במסגרת התפקיד, ולא, לא כל בלוגר וגולש פעלתן כגון מיכאל אזולאי זכאים לקבל. צריך להדגיש כי סימן לא מכיר בעולם כולו הגדרה למקצוע העיתונאי. אין קריטריונים, אין תעודות, אין מבחן קבלה. בעידן האינטרנט כולם עיתונאים, והמקרה של אזולאי מוכיח שלעתים מי שלא נושא תעודת עיתונאי הוא יותר עיתוני ממי שכן.

האם ה"נאוטילוס" מסוגלת לספק הגנה לתושבי הדרום? זו נותרה שאלה טובה. שאלה פתוחה. שאלה ש"כל מיני שתדלנים" מפעילים "לחצים" כדי לסגור.